

Redaktor guşəsi

Bir

RAFİQ BABAYEV vardı...

XX əsrin səksəninci illərinin söhbətidir, xoş xatirə kimi həmişə qəlbimdədir.

Doqquzuncu sinif şagirdiydim. Böyük Azərbaycan mütəfəkkiri Məhəmməd Füzulinin adını ləyaqətlə daşıyan fizika-riyaziyyat təmayüllü Ordubad internat məktəbində oxuyurdum. Təhsilin və intizamın səviyyəsinə görə həmin dövrdə bizim məktəbə tay olan məktəb yoxuydu. Naxçıvanda, bəzən də elə Bakının özündə qəbul imtahanları keçiriləndə mübahisəli məsələlərin həlli üçün bizim müəllimləri, xüsusən də fizika-riyaziyyat müəllimi Şəhrud İsmayılovu və ədəbiyyat müəllimi Mehdi Ağalarovu dəvət edirdilər.

Şəhrud İsmayılov bizə dünyanın bütün alimlərini, ixtiraçıları xatırladırdı. Onu görəndə elə bilirdim ki, fizikanın bütün qanunlarını o kəşf edib. Dərsi o qədər yüksək səviyyədə aparırdı ki, elə bilirdik hansısa institutun, universitetin son kursunun tələbələrindən çox bilirik.

Mehdi Ağalarovun yüksək əxlaqi intizamı, tələbkarlığı ilə yanaşı bir həlim doğmalığı da vardı. Onun üçün fərq etməzdi, ya Süleyman Rüstəmi tədris etsin, ya Hüseyn Cavid, tapıb müsbət xüsusiyyətlərini, tərifi layiq əsərləri o səviyyədə tədris edirdi ki, dərsin sonunda həmin şairi özünə doğma, əziz, ən yaxın qohum bilirdin.

Hərdən yaradıcılıqla da məşğul olurdu. Yaradıcılıq elə bir hisdir ki, onun dərsə, yola, başqa tədbirlərə dəxli yoxdur, ilham pərisi gəldisə, qeydlərini aparmalısan, cızma-qaranı eləməlisən.

Ordubad həm bir şəhər kimi, həm də coğrafi yerləşmə quruluşuna görə mənə ilk gündən özünə heyran qoymuşdu. Sentyabrın axırında payızın gəlişi hiss olunurdu. Başımın üstündəki dağa ağ buludlar çalma dolamışdı. Şəhərin özündə yarpaqlar min bir rəngə boyanırdılar. Vağzal tərəf, Araz qırağı da bir başqa boz rəngə bürünmüşdü. Azərbaycanın heç bir yerində rastıma çıxmayan allı-güllü çadralı qadınlar da bir başqa təsir bağışlayırdılar. Bu təəssüratlarla "ORDUBADA PAYIZ GƏLİB" adlı beş bəndlik bir şeir yazdım və məktubla "YENİ ORDUBAD" qəzetinin redaksiyasına göndərdim.

Oktyabr ayının son günləri olardı, dedilər Mehdi müəllim çağırır. Mehdi Ağalarov həm də direktorun müavini - baş tərbiyəçi idi. Daima dərsdə, ərəzidə, şagirdlər arasında olardı. Çox kiçik bir kabineti vardı. Qapını döyüb otağına keçdim, o, dərhal ayağa qalxdı.

"Şeir yazırsan?" - soruşdu, ancaq üzümə baxmadı, masasının üstündəki qəzetə baxdı. Bilmədim nə demək istəyir, hirslidir, yoxsa xoş ovqatdadır.

XƏZAN
Ədəbi-bədii jurnal
C4, №6, 2019
Noyabr - dekabr, 2019

Baş REDAKTOR:
ƏLİ BƏY AZƏRİ

Redaksiya heyəti:

Şahməmməd Dağlaroğlu, Xəliq Azadi, Məhəmməd Əli, Rəşid Bərgüşadlı, Həsən Bayramov, Dəmət Salmanoğlu, Budaq Təhməz, Hafiz Əlimərdanlı, Ələsgər Taliboğlu, Vaqif Osmanov, Şiringül Musayeva, Mələhət Yusifqızı, Aynur Yasəmən Qarabağlı (Azərbaycan), Fəxrəddin Oruc Qəribəs (Rusiya, Dərbənd)

Baş redaktorun MÜAVİNİ:

Ramiz İSMAYIL

Dizayn: **Dönməz ABBASOV**

Redaksiyanın ünvanı:

Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı

Əlaqə telefonları: (070) 575 03 99

Email ünvanı: xezan23@mail.ru,
5750399a@mail.ru

Çapa imzalanıb: 10 dekabr 2019-cu il

Ədliyyə Nazirliyində 15 yanvar 2016-cı ildə qeydə alınmışdır: 5331

Jurnal aylıqdır, Azərbaycan dilində, iki aydan bir çıxır.

Materiallar elektron variantında, yaxud diskdə və on dörd şriftlə printerdən çıxmış çap variantında (bir nömrə üçün) poeziya və publisistika beş, nəsr on səhifədən çox olmamaq şərtilə qəbul olunur.

Jurnalda dərc olunmuş yazılar tam olaraq bədii təxəyyülün məhsuludur və müəlliflər məsuldur.

JURNALI Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin "Bayatı" və KİTABEVİM.AZ kitab mağazalarından əldə edə bilərsiniz.

"Hərdən bir olur", sakitcə cavab verdim. "Yazan kimi redaksiyaya göndərmək lazım deyil, bizə də göstər, baxaq, bəlkə, bir məsləhətimiz oldu, indi isə get dərsə", deyərək masanın üstündəki qəzeti götürüb mənə uzatdı.

Qəzetin son səhifəsi üst tərəfdə olduğundan "ŞE'R ŞE'R OLMASA DA" sərlövhəli məqalə gözümə sataşdı. Sınıfə çatan kimi uşaqlar görməsin deyərək xəlvətcə məqaləni oxudum. Hardasa ondan çox mənim kimi şeir yazıb redaksiyaya göndərənlərə müəyyən iradlar bildirilmiş, nöqsanlarımızı qeyd olunmuşdu. Məqalədə mənim şeirimdən üç bənd verilmişdi. Nöqsanlarla yanaşı müsbət fikirlər də göstərilmişdi. Məqalənin müəllifi RAFİQ BABAYEV idi.

Dərsdən sonra Mehdi müəllimə yaxınlaşdım, redaksiyaya getmək üçün icazə istədim. Mehdi müəllim Rafiq Babayevi tanıdığını söylədi və onun çox gözəl olan xarakterini təsvir etdi. Bununla belə mənim "hirsim" soyumadı. "Bu necə ola bilərdi, mənim şeirimi çap etmək əvəzinə tənqid etmişdilər. Xoşunuza gəlmirsə, siz də başqaları kimi çap etməyin, daha tənqid etmək nəyə lazım?"

Mehdi müəllim redaksiyaya getməyimə icazə verdi və Rafiq Babayevlə tam səmimi danışmağı tapşırırdı. Mən isə öz aləmindəydim. Azərbaycan dilinin qrammatikasını və ədəbiyyatı yaxşı oxuyurdum. Özlüyümdə adıçəkilən məqalədə iki cümləni işarələmişdim. Mənə görə, həmin cümlələrdə üslub səhvi vardı. Özümə tam əminliklə redaksiyaya gəldim.

"YENİ ORDUBAD" qəzetinin redaksiyası yan-yanı iki mənəzildə yerləşirdi. Baş redaktorun otağına pilləkənlərlə yuxarı qalxmaq lazım idi. Redaksiya əməkdaşlarının otaqları isə aşağıda yan tərəfdə yerləşirdi. Soraqlaşmış tapdım. İçəridə bir adam əyləşmişdi. Rafiq Babayevi soruşdum. "Buyurun, əyləşin" deyib tanışlıq verdi və üz bəzək stulu göstərdi. Xoşbəxtlikdən otaqda başqa heç kim yox idi, ürəyimi rahatca boşalda biləcəkdim. Ancaq onun xoş siması və nəzakətli davranışı matı-qutumu qurutdu, nə deyəcəyimi bilmədim. O, özü məni vəziyyətdən çıxartdı. Şeirimi təriflədi, qəzetin rayon partiya komitəsinin orqanı olduğundan bədii yazılara, o cümlədən şeirə yer ayırmanın mümkünsüzlüyündən danışdı. Bununla belə şeirim xosşuna gəldiyi üçün üç bəndini məqalə içində istifadə etdiyini vurğuladı.

Rafiq Babayevin izahı canıma yağ kimi yayıldı. Onun yaradıcılığa yanaşma tərzi mənə qol-qanad verdi, daha da ruhlandırıldı. Sözsüz ki, belə bir insanla dostluğumuzun bünövrəsi qoyuldu. Onuncu sinifi bitirənə kimi onunla dost-

luq, əməkdaşlıq elədim. Hər ay ən azından iki, üç məqaləmi dərc elətdirirdi, mənə qonaraq yazdırırdı.

Rafiq Babayev təkcə mənim yaradıcılığım deyil, redaksiyaya ünvanlanmış bütün məktublara diqqətlə yanaşırdı, o, belə böyük, alimcənab bir insan idi. Hər ayın axırında "MƏKTUB DƏRC OLUNMASA DA" sərlövhəli məqalə hazırlayırdı, orda bütün məktubların qısa xülasəsini qeyd edirdi. Çox vaxt məktubları mənim qabağıma tökər: "Oxu, qeydlərini elə, mən də Məzahir müəllimlə çayçıya düşürəm, soruşsan olsa, deyərsən, burdayam" deyirdi. Pəncəyini stulun kürəyindən asardı. Bəzən də heç çayçıya getmirdi, sadəcə, mənə şərait yaradırdı ki, məktublarla tanış olum, özümü redaksiya işçisi kimi hiss

edim. Bunu mən çox sonralar başa düşmüşdüm.

Bilmirəm Mehdi müəllim məni Rafiq Babayevə tapşırırmışdı, yoxsa Rafiq Babayev Mehdi Ağalarova. Rafiq müəllim mənim məqaləmdə düzəliş eləməzdi, altından qırmızı xətt çəkərdi ki, buraları düzəlt, özümə düzəltməzdi, redaktənin nə və necə olduğunu öyrədərdi. Mehdi Ağalarov isə mənə yalnız sərbəst mövzuda inşa yazdırar və beşdə beşlə qiymətləndirərdi. Bizdən qabaq Mehdi müəllimdən beşdə beş alan olmamışdı. O, deyirdi ki, beşdə beş almaq üçün gərək şair, yazıçı olasan.

Rafiq müəllimin sayəsində mən redaksiya işini öyrəndim, jurnalistlik-müxbirlik təcrübəsi qazandım. Onun göndərişi ilə Ordubadda fəaliyyət göstərən İpək fabrikindən, Konserv zavodundan və başqa müəssisələrdən reportajlar, istehsalat qabaqcıllarından oçerklər hazırladım. Ara-sıra bədii yazılarıma da qəzetdə yer ayıra bilirdi. Bu müddət ərzində baş redaktor Malim Məmmədov da məni tanımağa başlamışdı.

Orta məktəbi bitirəndə Rafiq Babayev sənədlərimi Azərbaycan Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinə qəbul etsinlər deyərək mənə "Yeni Ordubad" qəzetinin ZƏMANƏTini təqdim etdi. O vaxt Mərkəzi Komitənin qərarına əsasən Hüquq və Jurnalistika fakültələrinə orta məktəbdən sənəd qəbul etmirdilər.

Ordubadın yetişdirdiyi yüzlərlə dəyərli ziyalılardan olan RAFİQ BABAYEV belə bir insan idi - ürəklərdə özünə məşəl yandırmış vətəncanlı, elcanlı, dostcanlı ALİCƏNAB BİR İNSAN! Cismən aramızda olmasa da xoş xatirələri ilə həmişə qəlbimizdədir.

Bir RAFİQ BABAYEV vardı... var... və həmişə olacaq... acı və şirin xatirələri ilə...

*Böyük hörmət və ehtiramla:
Əli bəy Azəri*